

„Члан 11а.

Изузетно од одредби ове одлуке, а у циљу несметаног приступа здравственој заштити запосленика у предузећима са учешћем државног капитала Тузланског кантона од 51% и више, а за које обвезник обрачуна и уплате доприноса није у могућности да измирује обавезе по основу доприноса за здравствено осигурање, надлежни орган управе Тузланског кантона може плаћати паушал у износу од 11,5 КМ по запосленику-носиоцу осигурања, а у складу са посебним актима Владе Тузланског кантона.“

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина Предсједник Скупштине
Федерација Босне и Херцеговине
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Слађан Илић, с.р.
Скупштина
Број:01-02-408-4/12
Тузла, 18.7.2012. године

576

На основу члана 77. Закона о основном одгоју и образовању ("Службене новине Тузланског кантона" бр. 6/04, 7/05 и 17/11) и члана 115. Закона о средњем образовању и одгоју ("Службене новине Тузланског кантона" број: 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 17.07.2012. године, д о н о с и

УРЕДБУ

о полагању стручног испита у установама основног и средњег образовања на подручју Тузланског кантона

І ОПШТЕ ОДРЕДБЕ**Члан 1.****(Предмет уредбе)**

Овом уредбом уређује се начин остваривања приправничког стажа, начин и услови полагања стручног испита, именовање и састав комисије пред којом се полаже стручни испит, садржај испита, издавање увјерења о положеном стручном испиту, вођење евиденције о положеном стручном испиту наставника, стручних сарадника и сарадника у установама основног и средњег образовања на подручју Тузланског кантона (у даљем тексту: школа), у циљу постављања и достизања европских стандарда у степену стручне спремности за рад наставника.

Члан 2.**(Дефинисање појмова)**

- 1) **Школа** је јавна или приватна установа основног и средњег образовања, дом ученика и интернат у саставу средње школе, којима је примарна дјелатност образовање и одгој ученика.
- 2) **Наставник** је лице које има одговарајући профил и стручну спрему прописану наставним планом и програмом (у даљем тексту: НПП) за обављање послова извођења наставе у основној и средњој школи.
- 3) **Стручни сарадник**, у смислу ове уредбе, је лице стручно за обављање послова радног мјеста: педагог, педагог-психолог и психолог.
- 4) **Сарадник** је лице које учествује у одгојно-образовном раду и обављању послова под непосредним надзором наставника.

- 5) **Приправник** је лице које први пута заснива радни однос у занимању за које се образовало ради стручног оспособљавања за самостални рад.
- 6) **Волонтер** је лице са одговарајућом стручном спремом, које се оспособљава за самосталан рад у занимању за које се образовао, без заснивања радног односа (волонтерски рад).
- 7) **Ментор** је лице које има одговарајућу стручну спрему, положен стручни испит, стечено стручно звање наставник-ментор или наставник савјетник, а које подржава и надзира рад приправника/волонтера, током приправничког стажа ради оспособљавања за самосталан рад.
- 8) **Хоспитација** је настава из педагошких предмета, која се одржава у школама, и показни час који приправник одржава у склопу такве наставе.
- 9) **Комисија** је стручно тијело која проводи поступак и процедуру полагања стручног испита.
- 10) **Увјерење** о положеном стручном испиту је јавна исправа којом се потврђује стручна оспособљеност лица за самосталан рад на пословима одгоја и образовања.
- 11) **Педагошко-психолошко и методичко-дидактичко** образовање је допунско образовање и оспособљавање лица за рад на пословима одгоја и образовања, који у току образовања нису положили испите из педагогије, психологије, дидактике и методике наставе.

Члан 3.

Стручни испит организује и проводи Педагошки завод Тузланског кантона (у даљем тексту: Завод).

ІІ ОСТВАРИВАЊЕ ПРИПРАВНИЧКОГ СТАЖА**Члан 4.****(Сврха и трајање приправничког стажа)**

- (1) Сврха приправничког/волонтерског стажа је оспособити наставника, стручног сарадника и сарадника без радног искуства, за успјешно, стручно и самостално обављање послова у школи.
- (2) Приправник у школи је лице без положеног стручног испита, у статусу запосленика на одређено вријеме, које се може ангажовати на најмање 1/2 радног времена.
- (3) Волонтер у школи је лице без положеног стручног испита, које се без заснивања радног односа може ангажовати на најмање 1/2 радног времена.
- (4) Приправнички/волонтерски стаж траје осам мјесеци.
- (5) Један ментор, истовремено може пратити и надзирати највише два приправника или једног приправника и једног волонтера.

Члан 5.**(Допунско педагошко-психолошко и методичко-дидактичко образовање)**

- (1) Лице које у току образовања није полагало педагошко-психолошку и методичко-дидактичку групу предмета обавезно је прије отпочињања приправничког/волонтерског стажа у складу са овом уредбом, положити наведену групу предмета.
- (2) Педагошко-психолошку и методичко-дидактичку групу предмета чине:
 - а) Педагогија,
 - б) Психологија,
 - ц) Дидактика,
 - д) Методика наставе.
- (3) Лице из става 1. овог члана положене испите из претходног става доказује увјерењем издатим од високошколске установе.

Члан 6.**(Остваривање приправничког/волонтерског стажа)**

(1) Школа је дужна са приправником закључити уговор о раду на одређено вријеме, а са волонтером уговор о обављању волонтерског стажа.

(2) Један примјерак уговора из претходног става, школа је обавезна доставити Заводу.

(3) У року од 15 дана, од дана склапања уговора са приправником/волонтером, школа је обавезна усвојити Програм стажирања и именовати ментора, а према плану стажирања који утврђује наставничко вијеће.

(4) За ментора може бити именовано лице које има исти профил и исту или вишу стручну спрему од приправника/волонтера и најмање стечено стручно звање "ментор".

(5) Изузетно, уколико нема лица са стеченим вишим стручним звањем "ментор" одређеног профила, за ментора може бити именовано и лице са основним стручним звањем, уз сагласност Завода.

(6) Лица у стручном звању "ментор" и "савјетник", уколико су у задње 4 године од стране Завода оцијењени оцјеном добар, задовољава или не задовољава, не могу бити ментори приправницима/волонтерима.

(7) Ако ментора није могуће именовати у школи у којој приправник/волонтер стажира, ментор се именује из друге школе.

(8) Рад ментора се рачуна у 40-сатну радну седмицу и то један сат седмично за једног приправника/волонтера.

(9) План стажирања, из става (3) овог члана издаје се на обрацу број 1. који је саставни дио ове уредбе.

Члан 7.**(Програм стажирања)**

(1) Програм стажирања приправника/волонтера утврђује наставничко вијеће школе, за сваког приправника/волонтера појединачно.

(2) Програм стажирања садржи:

- а) пружање помоћи у припремању и извођењу одгојно-образовног рада приправника,
- б) план присуства ментора одгојно-образовном раду приправника, најмање 10 часова у току приправничког стажа за приправнике,
- ц) план присуства приправника одгојно-образовном раду ментора најмање 20 часова у току приправничког стажа,
- д) акциони план за израду емпиријског истраживања или акционо истраживање или есеј неког од проблема из одгојно-образовног подручја односи се на педагоге, педагоге-психологе и психологе,
- е) план за израду практичног рада, методике одгојног рада, акционог истраживања или есеја неког од проблема из одгојно-образовног подручја, за стручне сараднике,
- ф) поред осталих обавеза прописаних за приправнике, волонтери су обавезни самостално реализовати 2 часа сваке седмице током стажирања у настави уз надзор ментора,
- г) обавезно хоспитирање облика рада са ученицима је равномерно распоређено током стажирања,
- х) анализу одгојно-образовног рада у циљу праћења и евидентирања напредовања приправника/волонтера,
- и) пружање стручне помоћи у припреми за провјеру савладаности програма полагања стручног испита.

(3) Приправник/волонтер, који се оспособљава за стручног сарадника, присуствује облику одгојно-образовног рада ментора, а по препоруци ментора и раду других стручних сарадника, односно наставника, у трајању од најмање 20 часова у току приправничког/волонтерског стажа.

(4) О реализацији Програма стажирања води се евидентни лист на образцу број 2. који је саставни дио ове уредбе.

Члан 8.**(Провођење програма стажирања)**

(1) Активности које се утврђују програмом стажирања равномерно се распоређују по мјесецима током цијелог стажирања.

(2) Ментор подноси извештај директору школе о оспособљености приправника/волонтера за самостално извођење одгојно-образовног рада, редовно за сваки протекли мјесец.

(3) Завршни извештај се подноси наставничком вијећу најкасније у року од 15 дана од истека приправничког/волонтерског стажа, према садржају на обрацу број 3. који је саставни дио ове уредбе.

(4) Програм стажирања садржи све активности, за период од 8 мјесеци приправничког/волонтерског стажа, планиране по мјесецима, са уписом конкретне активности приправника/волонтера, ментора, директора, помоћника директора, секретара, педагога и других лица укључених у реализацију програма стажирања.

(5) Школа је обавезна обезбиједити све услове за несметану реализацију програма стажирања.

(6) Ако приправник/волонтер током приправничког стажа пређе на рад у другу школу, стажирање се наставља у складу са првобитно донесеним програмом стажирања и ментором.

(7) Са промјеном школе, у току приправничког стажа, школа у којој приправник наставља стажирање, прихвата и његову документацију и у складу с овом уредбом обезбјеђује услове за наставак стажирања.

Члан 9.**(Рад са приправником/волонтером)**

(1) За рад приправника/волонтера и вођење документације о приправничком/волонтерском стажу одговорни су ментор и директор школе.

(2) Подршку и стручну помоћ приправнику/волонтеру пружају директор, помоћник директора, педагог-психолог и секретар школе.

(3) Изузетно и по потреби, стручну помоћ школи и ментору пружа Завод.

III ПОСТУПАК ПОЛАГАЊА СТРУЧНОГ ИСПИТА**Члан 10.****(Лица са положеним стручним испитом у другој дјелатности)**

(1) Право да полаже стручни испит приправник/волонтер стиче након оствареног Програма стажирања.

(2) Лица која су у својој струци, у другој дјелатности положила стручни испит и лица са радним искуством у струци дужим од 12 мјесеци, а која немају положен стручни испит, за рад на пословима одгоја и образовања, могу полагати стручни испит, у складу с овом уредбом.

(3) Оспособљавање лица из претходног става, по прилагођеном програму стажирања, траје три мјесеца, почев од дана усвајања прилагођеног програма волонтерског стажирања.

Члан 11.**(Услови за полагање стручног испита)**

Приправник/волонтер, ангажован на пословима одгоја и образовања може полагати стручни испит, под условом да има:

- а) одговарајући профил и стручну спрему утврђену наставним планом и програмом, педагошким стандардима и правилником о унутрашњој организацији школе;

- б) реализован приправнички/волонтерски стаж у складу са чланом 8. ове уредбе.

Члан 12.

(Пријава полагања стручног испита)

(1) Након оствареног програма стажирања приправника, школа пријављује приправника за полагање стручног испита.

(2) Волонтер лично пријављује полагање стручног испита.

(3) Пријава за полагање стручног испита подноси се Заводу.

(4) Уз пријаву се прилаже:

- а) докази из чланова 5. и 7. ове уредбе,
 - б) копија личне карте и ЦИПС-ове потврде о мјесту пребивалишта,
 - ц) уговор о приправничком/волонтерском стажу,
 - д) одлука о именовању ментора,
 - е) програм стажирања,
 - ф) одлука установе којом је прихваћен програм стажирања,
 - г) план стажирања,
 - ф) евидентни лист са мишљењем ментора,
 - и) 10 припрема у писаној форми о одржаним часовима којима је ментор присутан,
 - ј) извјештај о резултатима стажирања приправника,
 - к) увјерење о трајању приправничког стажа (издаје установа/е),
 - л) одлука о усвајању реализације програма стажирања,
 - љ) приступни рад – емпиријско истраживање или акционо истраживање или есеј неког од проблема из одгојно-образовног подручја – за стручне сараднике и сараднике,
 - м) доказ о новчаној уплати на име накнаде трошкова полагања стручног испита.
- (5) Стручни испит из ставова 1. и 2. овог члана, пријављује се попуњавањем обрасца број 4. који је у прилогу ове уредбе и чини њен саставни дио.

Члан 13.

(Одобравање полагања стручног испита)

(1) На основу поднесене пријаве и приложене документације, Завод утврђује да ли су испуњени услови за полагање стручног испита, о чему директор Завода доноси рјешење.

(2) Рјешење којим се утврђује да кандидат испуњава услове за полагање стручног испита садржи: мјесто и вријеме извлачења тема за полагање стручног испита, мјесто и вријеме полагања посебног и општег дијела стручног испита, број рачуна и новчани износ који треба да уплати подносилац пријаве.

(3) По један примјерак рјешења из претходног става доставља се подносиоцу пријаве, комисији за полагање стручног испита и евиденцији, најкасније 7 дана прије времена одређеног за полагање стручног испита.

(4) Рјешење којим се утврђује да кандидат не испуњава услове за полагање стручног испита доставља се кандидату и школи.

(5) Против рјешења којим је одбијен захтјев за полагање стручног испита може се изјавити жалба Министарству образовања, науке, културе и спорта Тузланског кантона (у даљем тексту: Министарство).

Члан 14.

(Трошкови полагања стручног испита)

(1) Трошкове првог полагања стручног испита приправника, сноси школа која је поднијела пријаву за полагање стручног испита.

(2) Волонтер сноси трошкове полагања стручног испита.

(3) Трошкове поновног полагања стручног испита сноси приправник/волонтер.

(4) Одлуку о висини трошкова полагања стручног испита, доноси директор Завода, уз сагласност Владе Тузланског кантона (у даљем тексту: Влада Кантона).

Члан 15.

(Комисија за полагање стручног испита)

(1) Директор Завода, за сваки наставни предмет, именује посебну Комисију за полагање стручног испита (у даљем тексту: Комисија), која броји три члана.

(2) Предсједник и чланови Комисије именују се из реда службеника Завода, Министарства, наставника високошколских установа и наставника и стручних сарадника из праксе.

(3) Предсједник и чланови Комисије имају најмање исти степен стручне спреме у односу на кандидата који полаже стручни испит, а један члан Комисије има исти профил стручне спреме као и кандидат који полаже стручни испит.

(4) Мандат Комисије из става 1. овог члана траје једну годину.

(5) Накнада за рад предсједнику и члановима Комисије утврђује се одлуком коју доноси директор Завода, у складу са посебним прописом Владе Кантона.

Члан 16.

(Програм полагања стручног испита)

Стручни испит полаже се према Програму полагања стручног испита, који је у прилогу ове уредбе и чини њен саставни дио.

Члан 17.

(Саставни дијелови стручног испита)

(1) Стручни испит се састоји из посебног и општег дијела.

(2) Приправник/волонтер прво полаже посебни дио стручног испита, који је елиминаторан.

Члан 18.

(Посебни дио стручног испита)

(1) Посебни дио стручног испита обухвата:

- а) Наставници разредне наставе - реализовање наставне јединке у одјељењу, из једног наставног предмета, усмено образложење и разговор о одржаном часу и провјера знања из методике наставе.
- б) Наставници предметне наставе – реализовање једне наставне јединке из одговарајућег наставног предмета, усмено образложење и разговор о одржаном часу и провјера знања из методике наставе.
- ц) Стручни сарадници (педагог, педагог-психолог, психолог и др.) - приступни рад – емпиријско истраживање или акционо истраживање или есеј о неком од проблема из одгојно-образовног подручја, усмено излагање једне теме из дјелокруга које стручни сарадник обавља пред ученицима, наставницима или родитељима и провјера знања сходно пословима које обавља.

Члан 19.

(Оцјена посебног дијела стручног испита)

(1) Посебни дио стручног испита оцјењује се једном оцјеном: "положио/ла је" или "није положио/ла".

(2) Уколико приправник/волонтер не положи посебни дио испита, право на поновљено полагање стиче у наредном испитном року.

Члан 20.**(Општи дио стручног испита)**

(1) Општи дио стручног испита обухвата материју која се односи на познавање прописа из следећих области:

- Основе уставног система Босне и Херцеговине
- Законски и подзаконски прописи из подручја основног и средњег образовања у Тузланском кантону и општи акти школе.

(2) Општи дио стручног испита се полаже усмено.

(3) Кандидату се постављају максимално 3 питања на усменом дијелу испита.

(4) Кандидат на усменом дијелу стручног испита оцјењује се једном оцјеном: "положио/ла" или "није положио/ла".

(5) Уколико не положи општи дио испита, кандидат се упућује на поновно полагање општег дијела испита.

(6) Право на поновљено полагање општег дијела испита кандидат стиче у наредном испитном року.

Члан 21.**(Записник о полагању стручног испита)**

(1) О току стручног испита води се посебан записник за сваког приправника/волонтера.

(2) У записник се уноси: састав комисије, презиме и име приправника/волонтера, број и датум рјешења о одобреном полагању стручног испита, вријеме полагања испита, питања постављена кандидатима из појединих дијелова испита, оцјене из општег и посебног дијела испита, оцјена коначног успјеха приправника/волонтера на испиту и вријеме завршетка испита на обрасцу број 5. који је саставни дио ове уредбе.

(3) Записник из става 2. овог члана потписује председник и чланови Комисије.

Члан 22.**(Потврда о положеном стручном испиту)**

(1) Коначну оцјену о полагању стручног испита утврђује Комисија.

(2) Коначна оцјена из претходног става може бити: "положио/ла је" или "није положио/ла".

(3) Након положеног стручног испита, кандидату се, на лични захтјев, издаје потврда о положеном стручном испиту која важи до дана издавања увјерења, а најдуже 6 мјесеци.

(4) Потврда из претходног става издаје се на обрасцу број 6. који је саставни дио ове уредбе.

(5) Издавање потврде из претходног става не подлијеже наплати административне таксе.

Члан 23.**(Испитни рокови)**

(1) Испитни рокови за полагање стручног испита, у правилу су:

- а) од 15. октобра до 15. новембра
- б) од 15. фебруара до 15. марта
- ц) од 15. априла до 15. маја.

(2) Право на полагање стручног испита оствариће приправници/волонтери који су пријаву за полагање стручног испита, са потребном документацијом, доставили најмање 15 дана прије почетка испитног рока.

Члан 24.**(Одлагање и одустајање од полагања стручног испита)**

(1) Ако кандидат не приступи полагању стручног испита или прије почетка испита у писменој форми изјави да одустаје од полагања стручног испита, сматра се да испит није полагао.

(2) Ако кандидат одустане од већ започетог полагања стручног испита сматра се да испит није положио.

(3) Заказано полагање стручног испита на захтјев кандидата може се одложити, ако кандидат докаже да је због болести или других оправданих разлога спријечен да приступи полагању стручног испита.

(4) О захтјеву за одлагање полагања стручног испита одлучује директор Завода.

Члан 25.**(Увјерење о положеном стручном испиту)**

(1) Након положеног стручног испита, кандидату се издаје увјерење о положеном стручном испиту на обрасцу број 7., који је саставни дио ове уредбе.

(2) Увјерење о положеном стручном испиту издаје Завод.

(3) Издавање увјерења подлијеже плаћању административне таксе.

Члан 26.**(Евиденција лица која су положила стручни испит)**

(1) Завод води евиденцију лица која су положила стручни испит.

(2) Евиденција из става 1. овог члана води се у књизи евиденције на обрасцу број 8., који је саставни дио ове уредбе.

(3) У књигу евиденције уносе се следећи подаци: име и презиме приправника/волонтера, година рођења, стручна спрема, вријеме полагања стручног испита, тема приступног рада, питања из општег и посебног дијела стручног испита, оцјена општег успјеха, број, датум и мјесто издавања увјерења.

(4) Књига евиденције мора бити увезана, а странице означене редним бројевима.

(5) Подаци у књизи евиденције су од трајне вриједности.

(6) Овјеру књиге врши директор Завода или лице које он одреди.

(7) Књига евиденције се води за сваку календарску годину и закључује посљедњег радног дана у години.

V ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 27.**

(1) Лице са радним искуством које је положило стручни испит у струци по програму одгојно-образовног система друге државе и одговарајућом исправом доказује оспособљеност за самостално обављање посла у одгојно-образовним установама, обавезно јелагати општи дио стручног испита.

(2) Лице из става 1. овог члана, уз захтјев за полагање општег дијела стручног испита дужно је приложити доказ о положеном стручном испиту, по програму одгојно-образовног система државе у којој је испит положио.

Члан 28.

(1) Ментор, за свој рад са једним приправником/волонтером, током приправничког/волонтерског стажа, нема право на новчану накнаду.

(2) Ментор, за свој рад са два приправника/волонтера, као и ментор који је ангажован из друге школе, има право на новчану накнаду.

Члан 29.

(1) Лице са радним искуством које је положило стручни испит у струци изван одгојно-образовног система, нема обавезу лагати оне дијелове испита који су по садржају истовјетни садржајима стручног испита утврђеним у овој уредби.

(2) Лице из става 1. овог члана може бити ослобођено полагања дијела стручног испита ако уз захтјев за ослобађање од полагања дијела стручног

испита или уз пријаву за полагање стручног испита приложи увјерење о положеном стручном испиту у другој области и план и програм стручног испита, на основу којег се тражи ослобађање.

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 30.

(1) Лицу којем је прије ступања на снагу ове уредбе започет поступак оспособљавања за самосталан одгојно-образовни рад у складу са одредбама Правилника о полагању стручног испита ("Службене новине Тузланског кантона", бр. 5/03, 1/07, 7/07, 1/08, 8/08 и 5 /09), окончаће се по одредбама ове уредбе, ако је то за њега повољније.

(2) Положен стручни испит у складу са Правилником из претходног става, признаје се и омогућава самостално обављање образовно-одгојног рада и других стручних послова у школи.

Члан 31.

(1) Лице које је на дан ступања на снагу ове уредбе затечено на пословима наставника или педагога и има 20 и више година радног искуства на пословима одгоја и образовања признаје се оспособљеност за самосталан одгојно-образовни рад.

(2) Признавање оспособљености за самосталан одгојно-образовни рад, на захтјев лица из става (1) овог члана, врши Завод, о чему се доноси посебно рјешење.

Члан 32.

На поступак и процедуру организовања и провођења стручног испита примјењују се одредбе Закона о управном поступку.

Члан 33.

Ступањем на снагу ове уредбе престаје да важи Правилник о полагању стручног испита ("Службене новине Тузланског кантона", бр. 5/03, 1/07, 7/07, 1/08, 8/08 и 5/09).

Члан 34.

Ова уредба ступа на снагу даном објављивања у "Службеним новинама Тузланског кантона".

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА	ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
Федерација Босне и Херцеговине	
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН	
В Л А Д А	Сеад Чаушевић с.р.
Број: 02/1-34-14730/12	
Тузла, 17.07.2012. године	